

REPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ predsjednika

Dodaci

Nekako s posljednjim danima godišnjeg odmora krenula je i orkestrirana medijska halabuka o velikom broju dodataka na plaće u javnom i državnom sektoru i prevelikom novcu koji se za plaćanje dodataka izdvaja iz državnog proračuna. Kako su već više puta svjedočili činjenici da su slične medijske kampanje prethodile donošenju političkih odluka o smanjenju njihovih plaća, sasvim su razumljivi i nelagoda i strah i ogorčenost s kojima su prosvjetari dočekali spomenutu najavu. Dok sve teže i teže spajanje kraja s krajem potiče nelagodu i strah, prosvjetarsku su ogorčenost ovaj puta izazvale iznova oživljene usporedbe plaća među zaposlenicima u javnim službama. Naime kada su Vladi dozlogrdile stalne sindikalne prozivke zbog prevelikih razlika u prosječnim plaćama u javnim službama, ali i unutar pojedinih službi (na primjer obrazovanje), vladajući su se dosjetili jadu i rješenje pronašli u embargu na objavljivanje podataka. Kad nema podataka nema ni kritike, kad nema kritike nema ni problema – prokušani je recept kojim je Milanovićeva vlada već duže vrijeme zamračila problem razjednačenih plaća u školstvu, zdravstvu, upravi, socijalima...

A da problem i dalje postoji znali smo mi u sindikatima. Mi se nismo našli u čudu kada se obznanilo kolike plaće primaju pripadnici *elitnih postrojbi* u javnom i državnom sektoru. Da među tisuću onih s najvišim plaćama u javnom sektoru nema zaposlenih u odgoju i obrazovanju, da među odabranima skoro da nema mesta za nikog drugog osim za medicinare i suce, samo potvrđuje da je u ovoj zemlji odavno uspostavljen politički konsenzus o nejednakom tretiranju vrijednosti rada onih koji servisiraju različite potrebe građana. Dodaci na plaće, oko kojih se sada podigla tolika prašina, godinama su djehotvorno sredstvo za razjednačavanje proračunskih plaća. Biljanjem raznoraznih dodataka na plaće, od dodatka za uvjete rada i odgovornost do dodatka za titulu ili specijalizaciju, malo pomalo se postiglo da primjerice liječnički rad, bez obzira na stručnu spremu, bude čak i sedmerostruko ili osmerostruko vredniji od učiteljskog.

Zahvaljujući dodacima, koje se u obrazovanju davalo na kapljku, a u zdravstvu kapom i šakom, uspostavljene su enormne razlike u visini plaća učitelja i liječnika. S godinama je sve više i više proračunskog novca odlazio baš na isplatu dodataka. Sada, kada smo tu gdje jesmo, kada nam početkom jeseni po svemu sudeći slijedi novo preispitivanje ama baš svih osnova proračunske potrošnje, nadobudnom su se novom *financministru*, baš dodaci na plaće učinili proračunskom zakrrom kojom bi se moglo pokratiti proračunski vreću. Zaposleni u školama, potaknuti prijašnjim sličnim situacijama, strahuju da će opet prosvjetari najlošije proći, odnosno da će i ovoga puta oni s najnižim plaćama morati dati najveći doprinos uštadama. Uostalom, čak i kad se podjednako uzima svima, najteže su pogodeni oni koji najmanje imaju. Otežani uvjeti rada, rad s djecom sa zdravstvenim ili razvojnim teškoćama, popunjavanje norme radom u tri ili više škola – samo su neki od postojećih dodataka u školama koji bi se mogli naći među prvima na udaru.

A u poplavi loših, evo i jedne, makar samo i u naznaka, dobre vijesti. Vezano uz najavljeni smanjenje dodataka na plaće, novi je ministar obrazovanja Vedran Mornar svom, također, novom kolegi zaduženom za finansije Borisu Lalovcu, poručio kako u njegovu resoru nema više mogućnosti za ostvarivanje novih ušteda. Radi se o ohrabrujućoj izjavi i stoga jer se njome ne ostavlja ni najmanja mogućnost nekog novog struganja po dnu, nekog novog prelijevanja iz šupljega u prazno. Ipak prvo će pravo vatreno krštenje novi ministar prosvjeti imati ove jeseni kada se bude donosio državni proračun za iduću godinu. Naime, tek će proračun za 2015. godinu pokazati pravo stanje stvari, odnosno iz njega će se jasno vidjeti jesu li ili nisu uistinu s novim ministrom, sa Sveticom prema Markovu trgu, zapuhali i neki novi vjetrovi?

PRAVILNIK O NORMI UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA

U posljednji čas!

Nakon provedene javne rasprave, koja se još jednom vremenski poklopila s godišnjim odmorima prosvjetara, 27. je kolovoza napokon objavljen novi Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o tjednim radnim obvezama učitelja i stručnih suradnika u osnovnoškolskim ustanovama. Usprendobom Pravilnika koji je donijet u ožujku, Nacrt Izmjena i dopuna Pravilnika iz srpnja i Pravilnika po kojem će se regulirati radne obveze učitelja i stručnih suradnika početkom ove školske godine, vidljivo je da su se Pravilnikom ipak ostvarila značajna poboljšanja u odnosu na tzv. Jovanovićev Pravilnik.

Najvažnije izmjene u člancima 13. i 14.

U članku 13. stavak 4. je po jednostavljen. Naime, ukinuti su podstavci 4.1. i 4.2. kojima se reguliralo s koliko sati redovite nastave moraju biti zaduženi učitelji predmetne nastave da bi ostvarili pravo na punu satnicu. Sada je to sve objedinjeno u stavak 4. Međutim, to dovodi do novog problema. U jednom drugom članku koji nije doživio promjenu ovim izmjenama i dopunama, a radi se o članku 18. koji se odnosi na zaduživanje učitelja s nepunim radnim vremenom, poziva se na sada nepostojeći stavak 4.2. Ovo će zasigurno izazvati probleme u svim situacijama kada zaposlenicima bude potrebno izračunati nepunu normu.

Važna obveza ravnateljima

U članku 13. (stavci 5. i 6.) koji se odnosi na normu učitelja koji rade na dvije ili više škola, a imaju minimum sati redovite nastave (16/17/18) i temeljem svoje satnice ostvaruju pravo na puno radno vrijeme, dodan je stavak 9. kojim je propisana nova važna obveza ravnatelja. Naime, ravnatelji osnovnih škola su dužni uskladiti zaduženja ovim učiteljima do pune norme. Kako u prijašnjim rješenjima nije postojala spomenuta obveza, na terenu su se javljali brojni problemi. Ovome je važno pripomenuti kako ovo pravo sada ostvaruje jedan učitelj nastavnog predmeta bez obzira je li do sada imao puno radno vrijeme ili je bio na nepunoj satnici (do sada je to pravo bilo moguće realizirati samo

jedno nepovoljno ograničenje. Naime, stavkom 8. određeno je da ovim poslovima samo jedan učitelj može biti zadužen s 2 sata. Dakle, onemogućena je kumulacija sati sa dvije i/ili više aktivnosti.

Učeničke zadruge

Prosvjetne su vlasti Izmjena i dopunama Pravilnika uvažile i brojne prigovore o neprihvatljivosti rješenja prema kojem poslovi vođenja učeničkih zadruga ne bi više bili svrstani među one poslove koji ulaze u redovitu tjednu normu. Sada se, na žalost, samo sa 2 sata, i ovi poslovi vrednuju kao redovita nastava u tjednom zaduženju učitelja. U onim školama u kojima postoji tradicija zadrugarstva, makar i samo sa ova dva sata, osigurat će se značajno otežano odvijanje ove važne odgojno-obrazovne aktivnosti.

E-škola

U članku 14. dodani su pod poslove koji se mogu obavljati do ukupne količine tjednih radnih obveza poslovi voditelja županijskog stručnog vijeća, člana stručnog povjerenstva za utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta i poslovi administratora e-Matice i/ili e-Dnevnika. Na žalost, ovi poslovi ne mogu ulaziti u osnovicu za izračun punog radnog vremena, dakle, ne spadaju u redovitu nastavu. Ovi poslovi pripadaju skupini poslova kao što su dodatna, dopunska nastava, izvannastavne aktivnosti. Dok se s jedne strane promiče E-škola, s druge strane prosvjetne vlasti očito još nisu spremne na pravi način valorizirati poslove E-matice i E-dnevnika..

Nakon što je u ožujku, uz prigovore sa sviju strana, donesen novi Pravilnik o normi, iz Preporoda smo stalno isticali potrebu njegova mijenjanja do početka školske godine. Podsetimo se Preporod je u travnju, upravo zbog sadržaja Pravilnika, inicirao prijem voditelja županijskih aktiva likovnog i glazbenog kod predsjednika Josipovića. Zbog Pravilnika predstavnici Preporoda su u srpnju bili i kod ministra Mornara. Sada, nakon donošenja Izmjena i dopuna Pravilnika, zaključit možemo kako spomenuta nastojanja nisu bila uzaludna.

Sebastijan Troskot

NOVI ZAKON O RADU

Želja da se mijenja bila je veća nego stvarni prijedlozi promjena

Piše
dr. sc. Viktor
Gotovac,
Pravni
fakultet
Sveučilišta
u Zagrebu

Ove je godine, u prvih sedam mjeseci, doneseno više no ikad zakona koji uređuju radne odnose i područje socijalne sigurnosti. Iskaz je to, jedne od do sad najobuhvatnijih i najopsežnijih zakonodavnih inicijativa u područje radnog i socijalnog prava. Ta inicijativa nije toliko popraćena zakonodavnom intervencijom – želja da se mijenja bila je veća nego stvarni prijedlozi promjena. Tu čak niti glavni motiv inicijative, očekivani doprinos gospodarskom razvitku nakon šest godina veoma izražene gospodarske krize u Republici Hrvatskoj, sve pa i najotegotnije socijalne posljedice koje se stanovništvu očituju – nisu nadvladale politički diskurs, uvelike oslobođen znanja i struke, možda čak i logike tržišta rada, a i prosudbe dugoročnih implikacija, kako onih promjena koje će voditi boljem, tako i onih koje zahtijevaju odricanje i kratkoročno nose teškoće i odricanje.

U okviru spomenute zakonodavne inicijativost, a nakon više od godine dana pripreme, (neuspješnog) socijalnog usuglašavanja i rasprave Hrvatski je Sabor 15. srpnja donio novi Zakona o radu, objavljen dana 30. srpnja u Narodnim novinama broj 93/14 koji je, prema odredbi članka 235., nakon vakačijskog roka od samo osam dana, stupio na snagu dana 7. kolovoza 2014. godine. Koje su promjene u novom Zakonu o radu?

Promjene u strukturi zakona

Prva, već površnim motrenjem razvidna promjena leži u strukturi teksta zakona. Najveća promjena tu je izuzimanje odredbi o europskom radničkom vijeću i sudjelovanju radnika u odlučivanju u europskom društvu (SE) i u europskoj zadruzi (SCE) u dva posebna zakona, donesena i objavljena kada i Zakon o radu.

Formalna promjena jest i restrukturiranje teksta Zakona o radu premještanjem pojedinih poglavija u njihovom rasporedu te jasna podjela zakona na glave, redom o općenitim, uvodnim odredbama, potom o individualnim radnim odnosima, sudjelovanju radnika u odlučivanju, kolektivnim radnim odnosima, te pet tehničkih glava (nadzor nad primjenom propisa o radu, posebne odredbe, upravne mјere, prekršajne odredbe i prijelazne i završne odredbe), koje se dodatno dijele na poglavija. Formalne promjene ne utječu značajnije na uređenje radnih odnosa u Republici Hrvatskoj, no skraćivanjem i pojednostavljenjem zakonskog teksta pridonosi se njegovoj preglednosti.

To može biti vrijedno i korisno, no zahtijevat će navikavanje na izmjenjeno.

Novo uređenje ustupanja radnika drugim poslodavcima

Novim je Zakonom o radu omogućen i specifičan „ugovoren“ *ius variandi* – privremeno ustupanje radnika u s njim povezano društvo u smislu posebnog propisa o trgovачkim društvima, kada poslodavac nema potrebe za radom radnika u trajanju od neprekidno najduže šest mjeseci, na temelju sporazuma sklopljenog između povezanih poslodavaca i pisane suglasnosti radnika, što ma koliko se činilo praktičnim rješenjem, nepotrebno usložnjuje materiju koju je i inače bilo moguće urediti sporazumom stranaka. Povodom upućivanja radnika na rad povezanim poslodavcu koje ima poslovni nastan u inozemstvu, poslodavac može radnika, uz njegovu pisano suglasnost, u trajanju do dvije godine, privremeno ustupiti na temelju sporazuma sklopljenog između povezanih poslodavaca.

U pogledu rada putem agencija za privremeno zapošljavanje produljeno je razdoblje tijekom kojeg se može raditi, na tri godine. Također su preuređena i prava radnika koji rade putem agencija izričitim definiranjem drugih uvjeta rada te omogućavanjem uvođenja manje povoljnih uvjeta rada za agencijske radnike u slučaju uređenja agencijskim kolektivnim ugovorom.

Promjene u uređenju radnog vremena i odmora

Značajne su, a kroz tijek rasprava dokazano najkontroverznije, promjene u području uređenja radnog vremena i odmora. To je percipirano kao područje najizraženije fleksibilizacije uređenja rada ovim zakonom. Temeljne odredbe o radnom vremenu i odmorima ostaju u neizmijenjenom obliku i sadržaju, no uvođenjem dijelom novih

Pri donošenju Zakona niti glavni motivi inicijative – očekivani doprinos gospodarskom razvitku nakon šest godina veoma izražene gospodarske krize u Republici Hrvatskoj, sve pa i najotegotnije socijalne posljedice koje se stanovništvu očituju – nisu nadvladale politički diskurs, uvelike oslobođen znanja i struke, možda čak i logike tržišta rada, a i prosudbe dugoročnih implikacija, kako onih promjena koje će voditi boljem, tako i onih koje zahtijevaju odricanje i kratkoročno nose teškoće i odricanje

instituta nastoji se omogućiti poslodavcima jednostavnije upravljanje organizacijom radnog vremena. U tom smislu širi se mogućnost asimetričnog rasporeda radnog vremena i izvan osoba koje rade u smjenskom radu te u dužem trajanju no što je to bilo do sada, a što je izazivalo najveće prijepore.

Novina je i u ostvarenju konцепcije „banke radnog vremena“ kao fonda sati uvedenog kolektivnim ugovorom koji omogućuje raspored s još manje ograničenja. Značajnija promjena jest i uvođenje „dopunskog rada“, kod drugog poslodavca, uz pisano suglasnost postojećeg, kojim se omogućava rad i preko punog radnog vremena, u najdužem trajanju do osam sati tjedno, odnosno do sto osamdeset sati godišnje. Godišnji odmori su pojednostavljeni te u većoj mjeri prepusteni interpretaciji kroz praksu, što će u kraćem roku dovesti do dilema i nejasnoća, no očekivanje jest kako će ovaj pristup u budućnosti omogućiti primjenu prilagodljivu potrebama prakse.

Promjene u uređenju prestanka ugovora o radu

Novim Zakonom o radu uvedena je mogućnost prestanka ugovora o radu trudnice i nekih drugih zaštićenih kategorija osoba za slučaj da se nad poslodavcem provodi postupak likvidacije ili mu je prešao obrt. Istom se uređuje i otkazni rok tijekom privremene nesposobnosti za rad, kada otkazni rok ne teče, naime ako je došlo do prekida tijeka otkaznog roka zbog privremene nesposobnosti za rad radnika tada radni odnos radniku prestaje najkasnije istekom šest mjeseci od dana uročenja odluke o otkazu ugovora o radu.

Novina u novom Zakonu o radu jest da otkazni rok teče za vrijeme godišnjeg odmora, plaćenog dopusta te razdoblja privremene nesposobnosti za rad radnika kojeg je poslodavac u otkaznom roku oslobođio obveze rada, osim ako kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu ne bude drukčije uređeno.

Kod suđskog raskida ugovora o radu najviši je iznos naknade šteće smanjen s osamnaest na osam prosječnih mјesečnih plaća, što i zbog postojeće sudske prakse neće imati značajnije učinke, ali je zanimljivo uvođenje broja osam na mjesto gdje je za očekivati da će biti broj koji je umnožak četvrtine odnosno polovine godine.

Došlo je i do bitnije promjene i pojednostavljenja obveza u svezi

zbrinjavanja kolektivnih viškova radnika napuštanjem obveze izrade programa zbrinjavanja viška radnika pri čemu dio sadržaja dosadašnjeg programa zbrinjavanja viška radnika postaje sastavni dio obveznog savjetovanja.

Promjene u uređenju ostvarivanja prava i obveza iz ugovora o radu

U novom Zakonu o radu nema više iznimki od obveze radnika da se prije podnošenja tužbe obrati zahtjevom za zaštitu prava poslodavcu, a koje su prethodno bile usmjerene radnicima koji su imali sklopljen ugovor o radu na određeno vrijeme, radnicima koji su bili upućeni na rad u inozemstvo i radnicima na koje se nije primjenjivao ni jedan kolektivni ugovor.

Zakonom o radu propisana je i velika promjena u koristi radnika – produljenje roka zastare prava iz radnih odnosa s tri na pet godina. Upitna je promišljenost učinaka ove promjene obzirom će ona povećati nesigurnost i troškove poslodavaca.

U pogledu ostvarivanja prava i obveze radnika značajno je i uvođenje nove „prisilne“ nadomjesne arbitraže kod uskraćene suglasnosti radničkog vijeća ili sindikata u postupcima suodlučivanja u kojima je poslodavcu za donošenje odluke potrebna prethodna suglasnost radničkog vijeća ili sindikata. S obzirom na prisilnost arbitraže, ona bi moralna na svaki način odgovoriti svim potrebama kvalitete koje imaju sudovi te se postavlja pitanje svršishodnosti takve arbitraže, osobito uvažavajući činjenicu da je nejasno gdje će se naći odgovarajući broj stručnjaka koji će ju provoditi.

Promjene u uređenju sudjelovanja radnika u odlučivanju

U pogledu sudjelovanja radnika putem radničkih vijeća udvostručuje se, s deset na dvadeset posto, broj sindikalno neorganiziranih radnika koji mogu predložiti izbore i liste za radnička vijeća te se smanjuje mogućnost da neorganizirani radnici utječu na uspostavu radničkih vijeća.

Promjene u uređenju sindikata

U novom je Zakonu o radu značajna promjena u svezi sa zaštićenim sindikalnim povjerenikom, a koja će se osobito očitovati kod poslodavaca kod kojih je manji broj članova sindikata. Novim je Zako-

nom o radu određeno da sindikalnog povjerenika mogu imenovati samo sindikati koji kod određenog poslodavca imaju zaposlenih najmanje pet svojih članova. Time će se onemogućiti dosadašnja mogućnost koji su određeni sindikati koristili da za sindikalne povjerenike imenuju radnike kojima prijete otkaz ugovora o radu te tako spriječe ili otežaju postupak otkazivanja ugovora o radu.

Promjene u uređenju kolektivnih ugovora

Promjene u pogledu kolektivnih ugovora uključuju povratak odredbi o produženoj primjeni pravnih pravila sadržanih u kolektivnim ugovorima u tekstu Zakona o radu, sada u iteraciji bitno različitoj kako iz prethodnog Zakona o radu tako i iz Zakona o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje, u trajanju od tri mjeseca, uz mogućnosti i drugačijeg sporazumijevanja, u slučaju prestanka protekom roka na koji su bili sklopljeni ili otkazani, a što je novina u korist sindikata, kolektivnog ugovora.

Također, izmijenjene su i odredbe o otkazivanju kolektivnog ugovora, navođenjem razloga zbog kojih se može tražiti izmjena ugovora zbog promijenjenih okolnosti, kao razloga za otkaz kolektivnog ugovora na način da se isti razlozi povezuju odredbama obveznog prava o otkazu i raskidu ugovora.

Promjene u uređenju prava na štrajk

Novi Zakon o radu u svezi prava na štrajk prvo značajno mijenja definiciju sporova u svezi s kojima je dopušteno organiziranje i provođenje štrajka. Naime, štrajk se omogućuje organizirati i provoditi zbog neisplate plaće, dijela plaće, odnosno naknade plaće, ako nisu isplaćene do dana dospijeća. Iz ovih razloga štrajk mogu organizirati i provoditi svi sindikati, dok su ovlaštenici štrajka u svezi sa sklapanjem, izmjenom ili obnovom kolektivnog ugovora, samo sindikati kojima je u skladu s posebnim zakonom utvrđena reprezentativnost i koji su pregovarali o sklapanju kolektivnog ugovora.

Promjene u uređenju inspekcijskog nadzora nad primjenom odredbi Zakona o radu

Novi Zakon o radu ovlast inspektora rada u slučaju utvrđivanja krišnja, poslodavčevih, zakonom propisanih obveza, usmjerava na-

redbi ili zabrani takvih postupanja. Time se omogućava instruktivno, koje se u javnosti pogrešno identificiralo kao preventivno, djelovanje inspektorata rada, u potporu čega stoji i prijetnja visokim prekršajnim sankcijama.

Koje potrebne promjene nedostaju u novom Zakonu o radu?

Više je pitanja, problema i dilema, na koje novi Zakon o radu ne daje odgovarajući odgovor. Spomenut će samo neke koje postoje već duže vrijeme. Dolazi li do primjene za radnika najpovoljnijeg prava i između istovrsnih izvora, primjerice između kolektivnih ugovora različitih razina? Je li probni rad rezerviran za prvo sklapanje ugovora kod poslodavca i ako jest, zašto to nije izrijekom navedeno? Zamjenjuje li sindikalni povjerenik radničko vijeće i kod sazivanja skupa radnika? Može li osoba koja nije radnik poslodavca predstavljati radnike u organu toga poslodavca? Mogu li i nezaposlene osobe utemeljiti sindikat?

Novim Zakonom o radu otvorena su i neka nova pitanja, na koje nedostaje odgovor. Može li se, kada je ugovor o radu na određeno vrijeme sklopljen u trajanju dužem od tri godine, sklopiti slijedeći uzastopni ugovor o radu na određeno vrijeme, s obzirom da je izričita odredba koja je to do sada onemogućavala izostala? Je li zbog izričitog spominjanja doktora specijalista medicinske rade, za kojeg se na više mesta uspostavlja isključiva nadležnost za ocjenu i odlučivanje u sporu između poslodavca i radnika/radnice ovdje izostaje uloga i nadležnost drugih, primjerice i suda? Može li poslodavac radnika "uputiti" na "doprinski rad" kod sa sobom povezanog poslodavca, a kojim će se radom obavljati posao za prvog poslodavca, i tako izbjegći plaćanje uvećanja za prekovremen rad? Hoće li to biti promocija upitno zakonitog oblika poslovno-tehničke suradnje kojom se kod nas zamjenjuje rad putem agencija za privremeno zapošljavanje? Postoji li kod nas uopće pravo na godišnji odmor, kada radnik kojem radni odnos prestaje, bez obzira kada prestaje, ostvaruje pravo na razmjerni dio godišnjeg odmora - stječe li pravo na godišnji odmor u nekoj godini tek dva tjedna prije njena kraja? Kod prestanka radnog odnosa istekom šest mjeseci od dana uručenja odluke o otkazu ugovora o radu, ako je došlo do prekida tijeka otkaznog roka zbog privremene nesposobnosti za rad radnika, ubraja li se u to i razdoblje prije donošenja novog Zakona o radu?

Mnogo je pitanja koja se već sada, i zbog nejasne i loše diktije zakonskih odredbi, pojavljuju, a za očekivati je kako će u sljedećem razdoblju biti izuzetno velik broj nedoumica i nejasnoća koje će trebati odgovarati i „popunjavati“ zakonskim djelovanjem, tumačenjima i mišljenjima i dovitljivim radom pravnih stručnjaka te kreativnim djelovanjem pravnih znalaca.

ČETRNAESTA SJEDNICA GLAVNOG VIJEĆA SINDIKATA PREPOROD

Ljeto sindikalnih aktivnosti

Četrnaesta sjednica Glavnog vijeća održana je 29. kolovoza. Dnevni red obilježen je osvrtom na uspješno provedenu akciju sedamnaest sindikata udruženih u prikupljanju potpisa za raspisivanje referenduma za donošenje Zakona protiv izdvajanja pomoćnih i tehničkih poslova iz javnih i državnih službi te izmjene i dopune Pravilnik o tjednim radnim obvezama učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama.

Prikupljanje potpisa za referendum

U izvješću o provedenoj akciji prikupljanja potpisa za referendum Željko Stipić podsjetio je da je akcija trajala neobično kratko – samo dva i pol mjeseca. Po prvi se puta dogodilo da su udruženi granski sindikati organizirali i proveli aktivnost koju je svojim potpisima podržalo više od 600 000 građana. Ključno je bilo odrediti samo referendumsko pitanje kako bi se sprječilo „rušenje“ akcije zbog njegove eventualne pravne dvojbenosti. Zahvaljujući stručnosti tima s Pravnog fakulteta u Zagrebu, referendumsko se pitanje teško može osporiti. Jednako tako bilo je važno osigurati optimalnu usklađenost sedamnaest sindikata uključenih u akciju, što je postignuto potpisivanjem Sporazuma koji je omogućio transparentno finansiranje akcije, ali i bio osnova uspješnoj operativnoj suradnji tijekom njezinog trajanja. Skupni troškovi iznose gotovo pola milijuna kuna, a u njima je Preporod sudjelovao s 36 000 kuna, dok smo za pojedinačne troškove dodatno izdvojili oko 20 000 kuna.

Samo prikupljanje potpisa ne bi uspjelo bez naših sindikalnih povjerenika, kako u podružnicama, tako i u županijama, a posebno onih kolega koji su preuzeли uloge županijskih koordinatora čak i u županijama u kojima Preporod nema županijskih vijeća. Podrška lokalnih vlasti nije bila svugdje jednaka. Naime, dok su Zagreb i Osijek olakšali prikupljanje potpisa održavanjem velikih marketinških popusta, u Rijeci i Splitu nismo našli ni na kakvu potporu. Na ruku uspješnom prikupljanju potpisa išla je i činjenica da je hrvatska Vlada očigledno podcijenila sindikate i ignorirala njihovu akciju punih devet dana, ali i značajna medijska podrška, ponajprije zahvaljujući pojedinim urednicima i novinarima, koji su imali hrabrosti promovirati našu akciju.

U samo desetak dana trebalo je s terena prikupiti potpisne liste, pregledati ih, numerirati, skenirati i uvezati, te dogоворiti i izvršiti predaju u hrvatskom Saboru, što je i učinjeno 16. srpnja. Što dalje? Zakon o referendumu ne predviđa nikakav rok u kojem bi referendum morao biti raspisan. No, smatramo da su dva mjeseca za to razuman rok. Ukoliko Vlada u tom roku ne raspisće referendum, dogovorit ćemo moguće sindikalne aktivnosti, a ako do raspisivanja dođe, slijedi referendumská kampanja, o čijem ćemo se tijeku i sadržaju dogоворiti s kolegama iz preostalih še-

Doprinos Preporoda u akciji prikupljanja potpisa za referendum bio je nemjerljiv stavi li ga se u korelaciju s brojem naših članova, pa poslije ove akcije ostaje ogromni ponos i zadovoljstvo ostvarenim

snaest sindikata. Na kraju izvješća Željko Stipić zaključio je da je doprinos Preporoda u ovoj akciji bio nemjerljiv stavimo li ga u korelaciju s brojem naših članova, te da poslije ove akcije ostaje ogromni ponos i zadovoljstvo ostvarenim.

Izmjene Pravilnika o normi

O Izmjenama i dopunama Pravilnika o tjednoj normi u osnovnim školama izvještio je kolega Sebastijan Troskot. Podsjetio je na sporne odredbe u ožujku donesenog Pravilnika, te izvjestio o odlasku predstavnika Preporoda na sastanak s ministrom Mornarom 15. srpnja, nakon čega je oformljena radna skupina za Izmjene i dopune Pravilnika. Svoje prijedloge za korekcije ovog važnog dokumenta poslao je i Preporod, a sve je to rezultiralo Prijedlogom izmjena i dopuna koji je objavljen 27. kolovoza. Najvažnije je to da su izmijenjenim člankom 13. poslovi poput vođenja školskog zbora, uređenja škole i vođenja školskog sportskog kluba vraćeni s najviše dva sata u obračun tijedne norme učitelja. Osim toga, člankom 14. još su neki poslovi, kao administriranje e-matice vrednovani kao ostali oblici odgojno-obrazovnog rada.

Analizu granskog kolektivnog ugovora za srednjoškolske ustanove iznijela je pravnica Preporoda Milka Rodić. Osim što su iz ugovora brisana sva prava već (nepovoljnije nego ranije) regulirana Temeljnim kolektivnim ugovorom, i pojedina preostala su prava ukinuta ili smanjena. Naročito je bolan gubitak dodatka na plaću od 4, 8 i 10 posto temeljem radnog staža koji su izborili prosvjetni sindikati, da bi ga

sada upravo prosvjetni radnici nepravdedno izgubili. Sindikat potpisnik ističe kao dostignuće vraćanje u kolektivni ugovor tzv. „bonusa“, odnosno umanjenje norme za dva sata nastavnicima kontinuirano zaposlenim u školstvu 30 i više godina. No, zahvaljujući nespretnoj formulaciji članka 24. st.1. proizlazi da se radi o automatizmu, a ne o pravu radnika, odnosno ne dopušta se da nastavnik, ukoliko to želi, ne koristi navedeno umanjenje.

Raspravljalo se i o aktivnostima Preporoda u idućem razdoblju. Uz održavanje sastanaka međuzupanijskih i županijskih vijeća, sve su aktivnosti, pa i organiziranje već najavljinog savjetovanja sindikalnih povjerenika, uvjetovane onim što će se događati s najavljenim referendumskim aktivnostima. To se ne odnosi samo na raspisivanje referendumu za koji smo prikupljali potpise, već i na najave prikupljanja potpisa od strane Cestarskog sindikata.

Konačno, podsjetimo i na angažman Preporoda nakon katastrofalnih poplava u Slavoniji. U okviru zajedničke akcije sedamnaest sindikata, prije početka sakupljanja potpisa za referendum, Preporod je sudjelovao s 10 000 kuna u ukupnoj donaciji od 100 000 kuna, kao i ostali sindikati, financirali smo nabavku isušivača za pogodena područja, a prikupljena je i dostavljena pomoć Gunji u vrijednosti 15 500 kuna. Željeli smo uputiti i dodatnu finansijsku pomoć našim članovima čije su kuće u poplavi najviše stradale, a za sada će to dobiti samo jedan naš član, kolega iz Gunje, kojemu će biti upućena pomoć u iznosu od 10 000 kuna.

Sonja Mudrić

**Blagajna uzajamne pomoći
Brzo i efikasno rješava vaše financijske probleme**

tel 021/323 036 ili www.sindikat-preporod.hr

27. kolovoza Održana osnivačka sjednica podružnice Preporoda u Osnovnoj školi Petra Berislavića u Trogiru. Za sindikalnog je povjerenika izabran kolega Nedo Šapina, a za zamjeničnu povjereniku kolegica Nives Andelić. Kako je 26. lipnja održana i osnivačka skupština podružnice Preporoda u srednjoj školi Jure Kaštelana u Omišu, na kojoj je za povjerenicu izabrana kolegica Elvira Sorić a za zamjeničcu kolegica Katarina Martić, sada Sindikat Preporod organiziran u Splitsko-dalmatinskoj županiji djeluje u 46 osnovnoškolskih i 6 srednjoškolskih ustanova.

29. kolovoza U Zagrebu održana 14. sjednica Glavnoga vijeća. Članovi Glavnog vijeća su prihvatali iscrpan izvještaj o provedbi akcije prikupljanja potpisa za raspisivanje referendumu o dočinjenju Zakona o zabrani izdvajanja pomoćnih poslova u javnom sektoru. Takoder, članovi Glavnog vijeća su upoznati s najvažnijim izmjenama Pravilnika o osnovnoškolskoj normi. Predstavljeni su i najvažnije izmjene srednjoškolskog Kolektivnog ugovora. Na kraju se sjednice raspravljalo i o predstojećim aktivnostima, od najavljenog referendumu o monetizaciji auto cesta do godišnjeg savjetovanja za povjerenice i povjerenike.

1. rujna Započelo s radom Povjerenstvo formirano radi donošenja Izmjena i dopuna Zakona o odgoju i obrazovanju. U rad povjerenstva uključeni su i predstavnici triju školskih sindikata. Vođenje Povjerenstva je povjereneno načelnici Sektora za predškolski i osnovnoškolski odgoj i obrazovanje Zdenki Čukelj. Voditeljica Povjerenstva je članove upoznale s razlozima odustajanja od izrade dvaju zasebnih zakona (osnovno i srednje školstvo) i ključnim proble-

mima koje se Izmjenama i dopunama želi riješiti. Povjerenstvo bi s radom trebalo završiti do sredine rujna.

* Pod vodstvom Irene Levačić održano Međužupanijsko vijeće za sjevernu Hrvatsku. Detaljan izvještaj s 14. sjednice Glavnog vijeća podnijeo je predsjednik Sindikata. Najviše se raspravljalo o promjenama koje su uslijedile nakon donošenja Izmjena i dopuna Pravilnika o jednim radnim obvezama učitelja i stručnih suradnika. Kao poseban problem u Međimurskoj županiji istaknuti s problemi isplate troškova prijevoza zaposlenika u srednjoškolskim ustanovama.

2. rujna U Rijeci se sastalo, pod vodstvom predsjednika MŽV-a Igora Jovanovića, Međužupanijsko vijeće Preporoda za zapadnu Hrvatsku. Uz sve ostale sadržaje s 14. sjednice Glavnoga vijeća o kojima je govorio predsjednik Sindikata, poseban su interes povjerenice i povjerenici pokazali za probleme sa zaduženjima u osnovnoškolskim ustanovama nakon što su stupile na snagu Izmjene i dopune osnovnoškolskog Pravilnika o normi. Prije sastanka održana je i tiskovna konferencija „Hajka na dodatke – uvod u novo smanjenje učiteljskih i nastavničkih plaća“

3. rujna Održano Međužupanijsko vijeće za južnu Hrvatsku. Povjerenice i povjerenici, koji su se u iznimnom broju odazvali ovom sastanku, najviše su interesa pokazali za analizu velike akcije prikupljanja potpisa čijem je uspjehu značajno doprinijelo članstvo Preporoda u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Voditelj MŽV-a Sebastijan Trošek je

detaljno predstavio Izmjene i dopune osnovnoškolske norme. Prethodno je voditelj MŽV-a sudjelovao u radu Povjerenstva koje je pri Ministarstvu radio na izmjenama i dopunama osnovnoškolskog Pravilnika.

* Predsjednik Sindikata se u Splitu sastao s voditeljem Županijskog ureda za obrazovanje Zdravkom Omrčenom. Razgovaralo se o nizu pitanja i problema koji su se pojavili u školama početkom nove školske godine.

4. rujna U Splitu održana tiskovna konferencija „Značajno anuliranje štetnih posljedica Jovanovićeva Pravilnika o normi“ O najznačajnijim promjenama novinarima su govorili voditelj Područnog ureda Sebastijan Trošek i predsjednik Sindikata Preporod Željko Stipić.

5. rujna U Osijeku održano Međužupanijsko vijeće Preporoda za istočnu Hrvatsku. Sastanak je vodio predsjednik MŽV-a Branko Barać. O sadržajima s 14. sjednice GV-a povjerenicima i povjerenicima je govorio predsjednik Sindikata. Pravnica Sindikata Milka Rodić govorila je o promjenama koje su uslijedile nakon stupanja na snagu srednjoškolskog Kolektivnog ugovora i osnovnoškolskog Pravilnika o normi. Prije sastanka je održana i tiskovna konferencija „Nova školska godina i novi ministar znanosti, obrazovanja i sporta“. Na tiskovnoj je konferenciji predsjednik Sindikata predstvincima medija iznio i prve ocjene poteza novog ministra Vojislava Mornara.

6. rujna Održana dva sastanka, sastanak Županijskog vijeća osnovnih škola Preporoda u Gradu Zagrebu i zajednički sastanak Županijskog vijeća Zagrebačke županije i Županijskog vijeća srednjih škola Grada Zagreba. Najvažnije promjene u zaduženjima učitelja i analiza akcije

prikupljanja potpisa za raspisivanje referendumu – dva su sadržaja o kojima se najviše govorilo na oba sastanka.

8. rujna Predsjednik Preporoda sudjelovao u radu Povjerenstva za izradu Izmjena i dopuna Zakona o odgoju i obrazovanju. Među promjenama koje članovi Povjerenstva predlažu posebno treba istaknuti ukidanje odgojne pedagoške mјere produženog stručnog postupka. Podsetimo se Preporod je 2010. pokrenuo prikupljanje potpisa za ukidanje Pravilnika o pro- duženom stručnom postupku.

11. rujna U Oroslavljiju, pod vodstvom županijskog povjerenika Darka Ciglenečkog, održano Županijsko vijeće Preporoda za Krapinsko-zagorsku županiju. O analizi akcije prikupljanja potpisa za referendum govorili su predsjednik Sindikata i predsjednik ŽV-a, dok je o promjenama u osnovnoškolskoj normi o srednjoškolskom kolektivnom ugovoru govorila pravnica Sindikata.

12. rujna U Bastajama održano Županijsko vijeće Preporoda za Bjelovarsko-bilogorsku županiju. Sastanak je sazvala i vodila predsjednica ŽV-a Željka Kollert. Predsjednik Sindikata je posebno istaknuo iznimno doprinos članstva Bjelovarsko-bilogorske županije Preporoda u akciji prikupljanja potpisa za referendum. Prije sastanka održan je i sastanak sa zaposlenicima područne osnovne škole u Bastajama. Kao poseban problem o kojem se govorilo na sastanku istaknuta je isplata troškova prijevoza zaposlenicima.

NA SURADNU

Zahvaljujući
vašim
tekstovima,
fotografijama i
karikaturama
neka naše
glasilo bude
još
kvalitetnije i
raznovrsnije.

Vaše priloge
šaljite na:

ured@sindikat-preporod.hr

Slobodna Dalmacija PETAK, 5.9.2014.

NOVOSTI.3

Željko Stipić poželjal je novog ministra prosvjetе

SPLIT ČLANOVI PROSVJETNOG SINDIKATA 'PREPOROD'

Svaka čast Mornaru

Spasili smo više tisuća radnih mјesta jer će učitelji imati punu normu i punu plaću ili puniju normu, a time i višu plaću

ustvrđio je Željko Stipić

priznavali kao redovita nastava. Neke odredbe pravilnika bi ovo jeseni dovele do velikog broja tehnoloških viškova u osnovnim školama. Dolaskom novog ministra Vedrana Mornara, taj pravilnik je izmijenjen... kazao je Šebastijan Trošek, voditelj Područnog ureda Split sindikata "Preporod".

Željko Stipić, predsjednik "Preporoda" kaže da je pet navedenih poslova vravrećeno gdje im je mjesto – u nastavu, čime je učinkovito pomoći za učenike i zaštiti radnja mјesta učitelja. Na glasovanju da toga ne bi došlo nije bilo inicijativa s raznih strana, a posebno od njegovog sindikata, da kada su prava vravrećena, lako je ući i raspraviti da je nesto vrijedno ili tri sati – nastavio Željko Stipić.

Za Osječku školu "Visoka" u Splitu to znači dobitavanje deset sati, a u Lipiku smo se nastavili i tuzi i boli što će se desiti na jesen – kazao nam Vladimir Gundulić Velaga, županijski povjerenik sindikata i knjižničar u O.S. Visok.

Željko Stipić kaže i da je počela radna skupština za izmjene Zakona o obrazovanju donesenog 2008. godine koji se odnosi na osnovno i srednje školstvo.

TANJA GATTIN ŽEŠIĆ

6 NOVI LIST Srijeda, 3. rujna 2014.

SINDIKAT PREPOROD

Stipić poručio Milanoviću da ne dira u plaće učitelja

RIJEKA » Hajka i udar na poslojevi dodatke u osnovnom i srednjem školstvu uvod je u novo smanjenje učiteljskih i nastavničkih plaća, jer je Vlada odustala od predizbornog obećanja ujednačavanja plaća u javnom sektoru i čini upravo suprotno – cementira i produbljuje postojeće razlike. Poručujemo premijeru Zoranu Milanoviću da odmrzne pregovore koje je započeo s ministrom Mirandom Mršićem i da se intervencijom u postojeći sustav dodataka na učiteljske plaće neće i ne mogu ostvariti značajne uštede u proračunu, već samo dodatno obezvrijediti učiteljski posao i produbiti postojeće, na dvojbenim kriterijima uspostavljene razlike među plaćama pojedinih skupina zaposlenika u javnim službama, kazao je jučer u Rijeci predsjednik Sindikata Preporod Željko Stipić.

– Ipak nas hrabre izjave novog ministra Vedrana Mornara da u proračunu Ministarstva obrazovanja nema mogućnosti za realizaciju novih ušteda. Treba znati i to da učiteljima dodaci na plaće neznatno utječu na plaće i da tek nekoliko tisuća učitelja od njih 300 tisuća ostvaruje dodatke na plaće, dakle 75 posto ih uopće ne ostvaruje, kazao je Stipić. (B. S.)

prenosimo iz tiska

24 SATA **Glas Slavonije** **NOVI LIST**

SLOBODNA DALMACIJA

Jutarnji LIST

Večernji list

Preporod: Za nova rezanja prosvjetarima nema prostora

Na najavu da bi uvedene reda u sustav dodataka na plaće mogla smanjiti masa za plaće u javnim i državnim službama; sindikalist Željko Stipić poručio je Vladu da rezanje dodataka prosvjetara neće spasiti proračun. Ali može dodatno obezvrijediti učiteljski i nastavnički posao. Podsetimo je da su posljednje dvije plaće prosvjetarima smanjene za više od 20 posto te da za nova rezanja nema prostora. (sk)

Glasilo je besplatno; prijavljeno je Ministarstvu kulture sektoru za informiranje 19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142. Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine

klasa: 612-10/95-01-1267, ur-boj: 532-03-1/7-95-01.

Glasilo je oslobođeno poreza

Priprema i tisk: Denona d.o.o.